

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ****ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ,
ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ****ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ****ως προς την απάντηση της ερώτησης 23**

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119, ΑΘΗΝΑ
 Ταχ. Κώδικας: 101 92
 Πληροφορίες: Α. Μαυρίδου, Α. Τηλέγραφος
 Τηλ: 213.15.13.145, 213.15.13.374
 Fax: 213 15.13.460
 E-mail: mavridoun@prv.ypeka.gr,
 a.tilegrafos@prv.ypeka.gr

Αθήνα: 07 Μαρτίου 2018
 Α.Π.: 172250/194

ΘΕΜΑ: Έγκριση συχνών ερωτήσεων - απαντήσεων για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).
2. Το Ν.4314/2014 (Α' 265) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.06.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις.».
3. Τον Ν. 4122/2013 (Α' 42) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
4. Το Π.Δ. 70/2015 (Α' 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων... Μετονομασία ... του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ...».
5. Το Π.Δ. 125/2016 (Α 2016) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Το Π.Δ. 132/2017 (Α' 160) «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)».
7. Την υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 20.10.2016 (Β' 3521/1.11.2016) υπουργική απόφαση περί «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/21.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες

επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως ισχύει.

8. Την 126829/ΕΥΘΥ1217/9.12.2015 (Β' 2784/21.12.2015) κοινή Υπουργική Απόφαση «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ.22 του Ν.4314/2014».
9. Την υπ. αριθμ. 88238/ΕΥΘΥ 811/29.08.2016 (Β' 2733/31.8.2016) κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Σύσταση της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Ενέργειας» και αντικατάσταση των υπ' αριθ. Δ13/Φ7.11/18797/29.7.2008 (Β' 1540) και Δ13/Φ7.11/18801/29.07.2008 (Β' 1577) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύουν».
10. Την υπ' αριθ. 7313/1818/29.11.2016 (Β' 3905/5.12.2016) κοινή Υπουργική Απόφαση για τη «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΙΙ».
11. Την από 30.11.2016 Συμφωνία Χρηματοδότησης μεταξύ της ΕΤΕΑΝ ΑΕ και του Ελληνικού Δημοσίου για το Ταμείο «Εξοικονομώ ΙΙ».
12. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 8069/Β1/2939/27.12.2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 733/30.12.2016) κοινή Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τη «Συγκρότηση της Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΙΙ»».
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006».
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Την Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Μαΐου 2010 για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων.
16. Την αριθ. C(2014) 10162/18.12.2014 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» του ΕΣΠΑ 2014-2020.
17. Την με αρ. πρωτ. 7327/2388/Α20/30—11-2016 απόφαση ένταξης της πράξης «Σύσταση Ταμείου Εξοικονομώ ΙΙ» με Κωδικό ΟΠΣ 5003387 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020».
18. Την με αρ. πρωτ. 3218/1168/Α2/3-7-2017 απόφαση ένταξης της πράξης «Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών» με Κωδικό ΟΠΣ 5007782 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020».

19. Την με αρ. πρωτ. οικ.2386/1-11-2017 απόφαση ένταξης της πράξης «Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών Βόρειο Αιγαίο» με Κωδικό ΟΠΣ 5010477 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020».
20. Την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30.06.2017 (Β' 2367/12.07.2017) κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
21. Την υπ' αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 182365/17.11.2017 (Β' 4003/17.11.2017) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση και εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων», όπως ισχύει (βλ. ΦΕΚ Β' 4108/23.11.2017).
22. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό.
23. Τη με αρ. πρωτ. 171563/131/21.02.2018 (Β' 756/02.03.2018) κοινή Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο: «Προκήρυξη του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον ΙΙ», που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Εγκρίνουμε το συνημμένο Παράρτημα Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον ΙΙ» για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος.

Αθήνα, 07 Μαρτίου 2018

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Συνημμένα:

- Παράρτημα Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας
- Ειδική Γραμματεία Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος
- Ειδική Γραμματεία Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, Ανδριανουπόλεως 24, 55133 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών

- Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού, Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Ενέργειας

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων ΕΣΠΑ, Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα
- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα
- ΕΤΕΑΝ, Ξενίας 24, 115 28 Αθήνα
- ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα
- ΕΥΔ ΠΕΠ Ηπείρου, Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο, 45221 Ιωάννινα
- ΕΥΔ ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας, Εθνική Οδός Πατρών-Αθηνών 28, 264 41 Πάτρα
- ΕΥΔ ΠΕΠ Αττικής, Λ. Συγγρού 98 - 100, 11741 Αθήνα
- ΕΥΔ ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου, Σάκη Καράγιωργα 22, 841 00 Ερμούπολη
- ΕΥΔ ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Υψηλάντη 12, 35100 Λαμία
- ΕΥΔ ΠΕΠ Πελοποννήσου, Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 22131 Τρίπολη
- ΕΥΔ ΠΕΠ Ιονίων Νήσων, Εθν. Παλ/τσας Αλυκές Ποταμού (Κτίρια Μαρκεζίνη), 491 00 Κέρκυρα
- ΕΥΔ ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου, 1^ο χλμ Μυτιλήνης-Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη
- ΕΥΔ ΠΕΠ Κρήτης, Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, Ναυάρχου Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57 Αθήνα
- Εθνικό Τυπογραφείο / Για τη δημοσίευση της παρούσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**Συχνές Ερωτήσεις - Απαντήσεις για το Πρόγραμμα****«Εξοικονόμηση κατ' οίκον ΙΙ»****ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ - ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ****1.Ερ.: Ποιοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα και ποιες οι επιδοτήσεις;**

Απ.: Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε πολίτες/ωφελούμενους, ιδιοκτήτες επιλέξιμων κατοικιών ενεργειακής κατηγορίας Δ και κάτω, οι οποίοι εισοδηματικά εντάσσονται σε επτά κατηγορίες, με διακριτά κίνητρα ανά κατηγορία. Συγκεκριμένα:

Κατηγορία 1

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων δεν ξεπερνά τις 10.000 € ή τις 20.000€ αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 60% επί του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 70%. Δηλαδή ένας πολίτης με τρία εξαρτώμενα τέκνα, για επιλέξιμο προϋπολογισμό 10.000€ θα λάβει επιχορήγηση 7.000€ και, εφόσον το επιθυμεί, άτοκο δάνειο 3.000 €.

Κατηγορία 2

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 10.000 και 15.000 € ή 20.000 και 25.000€ αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 50% επί του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 70%. Δηλαδή ένας πολίτης με τρία εξαρτώμενα τέκνα, για επιλέξιμο προϋπολογισμό 10.000€ θα λάβει επιχορήγηση 6.500 € και, εφόσον το επιθυμεί, άτοκο δάνειο 3.500 €.

Κατηγορία 3

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 15.000 και 20.000 € ή 25.000 και 30.000€ αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 40% του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 70%.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Κατηγορία 4

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 20.000 και 25.000 ή 30.000 και 35.000 € αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 35% του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 70%.

Κατηγορία 5

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 25.000 και 30.000 € ή 35.000 και 40.000 € αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 30% του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 50%.

Κατηγορία 6

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 30.000 και 35.000 € ή 40.000 και 45.000 € αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή, τα κίνητρα περιλαμβάνουν την επιδότηση επιτοκίου 100% (άτοκο δάνειο) στην περίπτωση λήψης δανείου, σε συνδυασμό με επιχορήγηση ύψους 25% του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων όπως αυτός προκύπτει μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, με μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης 50%.

Κατηγορία 7

Ιδιοκτήτες επιλέξιμων στο πρόγραμμα κατοικιών, το ατομικό ή το οικογενειακό «εισόδημα επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης» των οποίων βρίσκεται μεταξύ 35.000 και 40.000 € ή 45.000 και 50.000 € αντίστοιχα. Για την κατηγορία αυτή δεν χορηγείται επιχορήγηση αλλά δάνειο στο 100% του επιλέξιμου προϋπολογισμού και επιδότηση επιτοκίου (άτοκο δάνειο). Δεν είναι δυνατή η υπαγωγή στην 7η κατηγορία χωρίς την επιλογή δανείου.

Επιπλέον, **για όλες τις παραπάνω κατηγορίες**, καλύπτονται από το Πρόγραμμα σε ποσοστό 100% της δαπάνης, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης σε αυτό και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου, τα ακόλουθα:

- a) Το κόστος που απαιτείται για τη διενέργεια των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων. Η επιλέξιμη αμοιβή ανά ενεργειακή επιθεώρηση συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. καθορίζεται ως εξής:
  - i) για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 62 € επαυξημένη κατά 1,86 €/τ.μ. ωφέλιμης επιφάνειας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 310 €,
  - ii) για κτήρια πολλών ιδιοκτησιών κατοικίας (πολυκατοικία), όταν η επιθεώρηση αφορά στην πολυκατοικία, η αμοιβή καθορίζεται σε 62 € επαυξημένη κατά 1,24 €/τ.μ.

συνολικής επιφάνειας της «πολυκατοικίας», με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 806 €,

β) Η αμοιβή του συμβούλου έργου σχετικά με την υποβολή της αίτησης, την παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ολοκλήρωσης του έργου συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών έως την τελική εκταμίευση, μέχρι του ποσού των 248 € ανά επιμέρους αίτηση, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Σε περίπτωση πολυκατοικίας, πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος σύμβουλος έργου για όλους τους ωφελούμενους και η αμοιβή του ορίζεται μέχρι του ποσού των 248 € συν 62 € για κάθε επιπλέον του πρώτου διαμερίσματος, με μέγιστο συνολικό ποσό 620€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

γ) Η αμοιβή για τυχόν μελέτες και εγκρίσεις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία για την ορθή υλοποίηση παρεμβάσεων (όπως για παράδειγμα αμοιβή για έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, αμοιβή για μελέτη εσωτερικής εγκατάστασης φυσικού αερίου κλπ), μέχρι ποσού 248 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Σε περίπτωση πολυκατοικίας η αμοιβή για τις μελέτες αυτές ορίζεται μέχρι του ποσού των 248 € συν 62 € για κάθε επιπλέον του πρώτου διαμερίσματος, με μέγιστο συνολικό ποσό 620 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Σε περίπτωση μονοκατοικίας και μεμονωμένου διαμερίσματος, το συνολικό μέγιστο επιλέξιμο κόστος για τα α, β, και γ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 992 € ανά αίτηση, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Σε περίπτωση πολυκατοικίας το συνολικό μέγιστο επιλέξιμο κόστος για τα α, β, και γ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2.604 € συνολικά, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Ο τελικός επιλέξιμος προϋπολογισμός (συνολικός και παρεμβάσεων) καθορίζεται βάσει των προσκομισθέντων παραστατικών δαπανών και δεν μπορεί να υπερβαίνει τον επιλέξιμο προϋπολογισμό της απόφασης υπαγωγής (συνολικό και παρεμβάσεων) καθώς και τα επιμέρους ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών του προγράμματος. Ειδικά για τις αμοιβές των ανωτέρω περιπτώσεων α, β και γ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση των ποσών που έχουν εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής για την κάθε περίπτωση.

Στην περίπτωση που η κατοικία για την οποία γίνεται η αίτηση χρησιμοποιείται από μισθωτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού 1407/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπου καθορίζονται τα όρια σώρευσης. Επιπλέον, ο Ωφελούμενος δεν δικαιούται την επαύξηση της επιχορήγησης λόγω εξαρτώμενων τέκνων, και το συνολικό ποσό της επιχορήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 80.000 € στο σύνολο των αιτήσεων του (περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας).

Στην περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας, ισχύουν επιπλέον τα εξής: εφόσον πληρούνται τα εισοδηματικά κριτήρια της κατηγορίας 1, 2 ή 3 τουλάχιστον από το 50% του πλήθους των επιλέξιμων ιδιοκτησιών, οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που βάσει των εισοδημάτων τους εμπίπτουν στην κατηγορία 4 εντάσσονται στην κατηγορία 3, και οι ιδιοκτήτες με εισοδήματα υψηλότερα αυτών της κατηγορίας 4, εντάσσονται στην κατηγορία 4. Σε διαφορετική περίπτωση, ο κάθε ιδιοκτήτης εντάσσεται στην κατηγορία που αντιστοιχεί στο εισόδημά του και οι ιδιοκτήτες με εισοδήματα που υπερβαίνουν τα εισοδήματα της κατηγορίας 7 εντάσσονται στην κατηγορία 7.

Επίσης, σε περίπτωση πολυκατοικίας, το κόστος που αφορά σε κοινόχρηστες δαπάνες επιμερίζεται με βάση τα χιλιοστά συνιδιοκτησίας των διαμερισμάτων. Επιλέξιμο για το

πρόγραμμα είναι το μέρος των δαπανών που αφορά στα διαμερίσματα που εντάσσονται στο πρόγραμμα.

2. Ερ.: Η αμοιβή ποιου είδους μελετών και εγκρίσεων καλύπτεται από το Πρόγραμμα;

Απ.: Από το Πρόγραμμα καλύπτεται η αμοιβή τυχόν μελετών και εγκρίσεων απαιτούμενων από την κείμενη νομοθεσία για την ορθή υλοποίηση των παρεμβάσεων, όπως για παράδειγμα η έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, αρχιτεκτονική μελέτη (όταν απαιτείται έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, π.χ. για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς), εκπόνηση Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης (όταν το έργο αφορά σε ριζική ανακαίνιση), μελέτη εσωτερικής εγκατάστασης φυσικού αερίου, κλπ., μέχρι ποσού 248 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Σε περίπτωση πολυκατοικίας η αμοιβή για τις μελέτες αυτές ορίζεται μέχρι του ποσού των 248 € συν 62 € για κάθε επιπλέον του πρώτου διαμερίσματος, με μέγιστο συνολικό ποσό 620 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

3. Ερ.: Είμαι έγγαμος/η με ατομικό εισόδημα 11.000 ευρώ και ο/η σύζυγός μου έχει εισόδημα 8.500 ευρώ, το δε ακίνητο είναι ιδιοκτησίας του/της. Σε ποια κατηγορία ωφελουμένων εντασσόμαστε;

Απ.: Εφόσον υπάρχει γάμος, λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη μόνο το οικογενειακό εισόδημα. Αν δεν υπάρχει γάμος, λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη μόνο το ατομικό εισόδημα. Ως εισόδημα νοείται το «εισόδημα επιβολής εισφοράς» του τμήματος Γ2 «Εκκ. Ειδ. Εισφοράς Αλληλ.» του εκκαθαριστικού σημειώματος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Για τον υπολογισμό του οικογενειακού εισοδήματος αθροίζονται τα εισοδήματα του υπόχρεου υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, της συζύγου και των τέκνων που έχουν δηλωθεί ως εξαρτώμενα μέλη στην εν λόγω δήλωση και τυχόν υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση.

4. Ερ. Αλλάζει το όριο οικογενειακού εισοδήματος αν υπάρχουν παιδιά;

Απ.: Το οικογενειακό όριο δεν αλλάζει εάν υπάρχουν ένα ή περισσότερα παιδιά. Η κατηγορία επιχορήγησης στην οποία εντάσσεται κάποιος πολίτης εξαρτάται από το συνολικό εισόδημα. Ως εισόδημα λαμβάνεται το «εισόδημα επιβολής εισφοράς» του τμήματος Γ2 «Εκκ. Ειδ. Εισφοράς Αλληλ.» του εκκαθαριστικού σημειώματος της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Για τις πρώτες 6 εισοδηματικές κατηγορίες προβλέπεται αύξηση της επιχορήγησης κατά 5% ανά εξαρτώμενο τέκνο, μέχρι το ανώτατο ανά κατηγορία ποσοστό επιχορήγησης. Η αύξηση του ποσοστού επιχορήγησης γίνεται στη βάση του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων που έχουν δηλωθεί κατά την τελευταία, από την υποβολή της αίτησης, εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (πίνακας 8.1 της δήλωσης).

5. Ερ.: Σε περίπτωση που κάποιος/α είναι χήρος/χήρα, το εισόδημα νοείται ως ατομικό ή ως οικογενειακό; Τι συμβαίνει σε περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας με εξαρτώμενα τέκνα;

Απ.: Σε περίπτωση χηρείας, εφόσον υπάρχουν εξαρτώμενα τέκνα, το «εισόδημα επιβολής εισφοράς» που αναφέρεται στο εκκαθαριστικό της εφορίας θεωρείται ως οικογενειακό εισόδημα. Όμως, αν δεν υπάρχουν εξαρτώμενα τέκνα ή δεν υπάρχουν καθόλου τέκνα, το «εισόδημα επιβολής εισφοράς» που αναφέρεται στο εκκαθαριστικό της εφορίας θεωρείται ως ατομικό εισόδημα.

Τέλος, σε περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας με εξαρτώμενα τέκνα, το εισόδημα του ενδιαφερόμενου συν το τυχόν εισόδημα των τέκνων λογίζεται ως οικογενειακό και βάσει αυτού πραγματοποιείται η κατάταξή του στις κατηγορίες κινήτρων του Προγράμματος.

6. Ερ.: Είμαι σε διάσταση με τον/την σύζυγό μου και έχω δύο ανήλικα τέκνα. Στη φορολογική μου δήλωση εμφανίζεται το δικό μου εισόδημα και τα δύο εξαρτώμενα τέκνα. Σε ποια κατηγορία επιχορήγησης εντάσσομαι;

Απ.: Το εισόδημα λογίζεται ως οικογενειακό και συνεπώς ισχύουν τα ανώτατα όρια οικογενειακού εισοδήματος για τις κατηγορίες 1 έως 7.

7. Ερ.: Πώς νοείται η χρήση κύριας κατοικίας;

Απ.: Η κύρια κατοικία δηλώνεται στη φορολογική δήλωση (Έντυπο Ε1). Εάν το ακίνητο χρησιμοποιείται για εκμετάλλευση ή δωρεάν παραχώρηση και άρα δεν δηλώνεται ως κατοικία από τον αιτούντα, η χρήση του ως κύρια κατοικία προκύπτει από το έντυπο Ε1 του χρήστη της κατοικίας. Η ενοικίαση/παραχώρηση προκύπτει από το έντυπο Ε2 του αιτούντα.

8. Ερ.: Σε περίπτωση που η κατοικία έχει κτιστεί μεταπολεμικά, δεν έχει οικοδομική άδεια ούτε και έχει δηλωθεί σε νόμο τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών, αλλά δηλώνεται κανονικά στη φορολογική δήλωση, είναι επιλέξιμη; Ποια δικαιολογητικά πρέπει να προσκομιστούν για την παραπάνω κατοικία;

Απ.: Η δήλωση της κατοικίας στη φορολογική δήλωση δεν συνεπάγεται ότι το κτήριο υφίσταται νόμιμα. Πρέπει να προσκομισθεί οικοδομική άδεια ή αντίστοιχο σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο (π.χ. εξαίρεση από κατεδάφιση) ότι το κτήριο υφίσταται πλέον νόμιμα. Τα αντίστοιχα/ πρόσθετα της οικοδομικής άδειας νομιμοποιητικά έγγραφα που μπορούν να προσκομιστούν αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος.

9. Ερ.: Κτίριο κατοικίας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν.1337/1983 (νόμος «Τρίτση»), είναι επιλέξιμο;

Απ.: Εφόσον έχουν ολοκληρωθεί η α' και β' φάση του Ν.1337/1983, έχει αποπληρωθεί το σύνολο του προστίμου και δεν έχει απορριφθεί με απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου η αίτηση για την εξαίρεση από την κατεδάφιση, μπορεί να υποβληθεί αίτηση στο Πρόγραμμα, εφόσον βέβαια η κατοικία ικανοποιεί και τους λοιπούς όρους επιλεξιμότητας του Προγράμματος. Σχετική βεβαίωση από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης είναι αποδεκτή.

10. Ερ. Υπό κατασκευή ή ημιτελείς κατοικίες εντάσσονται στο Πρόγραμμα;

Απ.: Ημιτελείς κατοικίες δεν είναι επιλέξιμες για το Πρόγραμμα. Όταν το Πρόγραμμα αναφέρεται σε «κατοικίες», νοούνται οι αποπερατωμένες και ήδη ηλεκτροδοτημένες.

11. Ερ.: Περίπτωση διαμερισμάτων, τα οποία στην οικοδομική άδεια φαίνονται ως ένα ενιαίο κατάστημα αλλά στο Ε9 και Ε1 δηλώνονται σαν δύο ξεχωριστές κατοικίες, μπορούν να υπαχθούν στο πρόγραμμα Εξοικονόμηση κατ' Οίκον ΙΙ;

Απ.: Θα πρέπει πρώτα να γίνει τακτοποίηση της αυθαιρεσίας/αλλαγή της χρήσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, να πληρωθεί το σύνολο του προστίμου (όχι μόνο το 30% του προστίμου) και μετά να υποβληθεί αίτηση στο Πρόγραμμα, εφόσον, βέβαια, πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Προγράμματος για το συγκεκριμένο ακίνητο.

12. Ερ.: Ακίνητα που είναι κτισμένα με αρωγή (είτε Αγγλική αρωγή είτε αρωγή του Ελληνικού Δημοσίου) εντάσσονται στο Πρόγραμμα;

Απ.: Γενικώς, τα ακίνητα για τα οποία υπάρχει βεβαίωση Υποθηκοφυλακείου ότι πρόκειται για αρωγή του Ελληνικού Δημοσίου ή οικοδομική άδεια για προσθήκη σε ήδη υπάρχον κτίριο από αρωγή, εντάσσονται στο Πρόγραμμα (Βλ. Παράρτημα Ι)

13. Ερ.: Πώς θα ξέρω ότι είμαι στην ενεργειακή κατηγορία Δ και ότι μπορώ να συμμετέχω στο πρόγραμμα;

Απ.: Οι κατοικίες με ανεπαρκή θερμομόνωση είναι πολύ ενεργοβόρες και εφόσον δεν έχει γίνει ριζική ανακαίνιση, θα βρίσκονται με μεγάλη πιθανότητα σε κατηγορία μικρότερη ή το πολύ ίση της Δ. Σε κάθε περίπτωση η ενεργειακή κατηγορία θα προκύψει από την ενεργειακή επιθεώρηση και θα καταγράφεται στο Πιστοποιητικό Ενεργειακή Απόδοσης που θα εκδοθεί από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή.

14. Ερ.: Για τη λήψη δανείου θα τίθενται από την εκάστοτε τράπεζα που συμμετέχει στο πρόγραμμα επιπλέον προϋποθέσεις;

Απ.: Τίθενται προϋποθέσεις, στο πλαίσιο της πιστοληπτικής αξιολόγησης που διενεργεί η κάθε τράπεζα για τη χορήγηση δανείου.

15. Ερ.: Οι ιδιώτες που έχουν μπει στον Τειρεσία μπορούν να συμμετάσχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα;

Απ.: Για τη λήψη του δανείου θα ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία πιστοληπτικής αξιολόγησης που διενεργεί η κάθε τράπεζα. Σημειώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος έχει τη

δυνατότητα σε κάθε χρονικό σημείο να κάνει αμετάκλητη δήλωση για μη λήψη δανείου και να προχωρήσει την αίτηση σε κατάσταση «προς υπαγωγή».

16. Ερ.: Σε περίπτωση περισσότερων συγκύριων (ψιλή κυριότητα, επικαρπία) ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται και ποιος κάνει αίτηση για το πρόγραμμα;

Απ.: Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων εμπράγματων δικαιωμάτων (συγκυριότητας/ επικαρπίας) θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία όλων των συγκυρίων/ επικαρπωτών για την ένταξη στο πρόγραμμα. Αίτηση για υπαγωγή σε μία από τις 7 κατηγορίες κινήτρων του προγράμματος μπορεί να υποβάλλει ένας εκ των συγκυρίων/ επικαρπωτών που θα πρέπει να πληροί τα εισοδηματικά κριτήρια της αντίστοιχης κατηγορίας. Ο αιτών δηλώνει υπεύθυνα την εξασφάλιση της ανωτέρω συναίνεσης, στο πλαίσιο της δήλωσης του Παραρτήματος V-A του Οδηγού. Ως προς το ποσοστό συγκυριότητας, δεν υπάρχει περιορισμός για το ποιο ποσοστό ιδιοκτησίας θα πρέπει να έχει ο αιτών.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Η κατηγορία επιχορήγησης για το συγκεκριμένο διαμέρισμα, στο οποίο υπάρχουν περισσότερα εμπράγματα δικαιώματα, προκύπτει από την κατηγορία επιχορήγησης του ιδιοκτήτη που κάνει την αίτηση (ανεξαρτήτως αν οι υπόλοιποι συνιδιοκτήτες του διαμερίσματος ανήκουν σε άλλες κατηγορίες επιχορήγησης). Για παράδειγμα, αν υποβάλει αίτηση ο ιδιοκτήτης που ανήκει στην κατηγορία επιχορήγησης 1, τότε το διαμέρισμα θα ανήκει στην κατηγορία επιχορήγησης 1, ενώ αν υποβάλει αίτηση ο έτερος ιδιοκτήτης που ανήκει στην κατηγορία επιχορήγησης 2, τότε το διαμέρισμα θα ανήκει κατηγορία επιχορήγησης 2.

17. Ερ.: Ποια είναι τα μη στεγασμένα επαγγέλματα για τα οποία χρειάζεται να καταβληθούν ασφαλιστικές εισφορές ΙΚΑ που, με βάση την κείμενη νομοθεσία, βαρύνουν τον Ωφελούμενο του Προγράμματος ως «κύριο του έργου»;

Απ.: Στο πλαίσιο του Προγράμματος, στα μη στεγασμένα επαγγέλματα περιλαμβάνονται κυρίως οι οικοδόμοι-εργατοτεχνίτες που ασχολούνται με την τοποθέτηση θερμομόνωσης, κατασκευή επιχρισμάτων, αποξηλώσεις / καθαιρέσεις και αποκομιδή, διαμόρφωση κλίσεων απορροής στο δώμα, υγρομόνωση, χρωματισμούς, κλπ.

18. Ερ.: Υπάρχουν προδιαγραφές για τα υλικά;

Κάθε παρέμβαση που υλοποιείται πρέπει να καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕνΑΚ.

Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους. Ειδικά για τα συστήματα της κατηγορίας 3, πλην των υποκατηγοριών 3.ΣΤ και 3.Η, και της κατηγορίας 4 του πίνακα παρεμβάσεων του κεφαλαίου 3 του Οδηγού προσκομίζεται δελτίο προϊόντος, όπως αυτό ορίζεται στην Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενεργειακή επισήμανση (Energy Labelling).

Τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.

Ο ενεργειακός επιθεωρητής θέτει τις απαιτήσεις για τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των υλικών και συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων του προγράμματος από το 2^ο ενεργειακό επιθεωρητή.

19. Ερ.: Τι θα γίνει σε περίπτωση που το κόστος που αναγράφεται στο Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων που θα υποβάλω υπερβαίνει τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης που αναφέρονται στον οδηγό εφαρμογής του προγράμματος;

Απ: Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός θα προσαρμοστεί στα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών του προγράμματος και ο Ωφελούμενος θα πρέπει να καταβάλει το επιπλέον κόστος.

20. Ερ.: Είναι απαραίτητο να επισυναφθούν ηλεκτρονικά στην αίτηση οι προσφορές ;

Απ: Οι προσφορές από προμηθευτές/ αναδόχους δεν επισυνάπτονται στην αίτηση. Το κόστος των παρεμβάσεων καταγράφεται στον πίνακα του Παραρτήματος ΙΙΙ και ΙV.

21. Ερ.: Ποια η σκοπιμότητα επιχορήγησης των συγκριμένων τεχνολογιών και μέτρων;

Απ.: Οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις που αφορούν κυρίως στη θερμομόνωση του κτηρίου και στο σύστημα θέρμανσης και παροχής ζεστού νερού χρήσης, έχουν επιλεγεί ως οι πλέον ωφέλιμες για τη μέγιστη εξοικονόμηση ενέργειας. Αποτελούν τις πρώτες και πλέον αποδοτικές επιλογές στην κλίμακα αξιολόγησης των τεχνολογιών εξοικονόμησης στον κτηριακό τομέα, χωρίς ασφαλώς να υποβαθμίζεται και η σχετική σημασία των άλλων τεχνολογιών που δεν επιδοτούνται.

22. Ερ.: Σε περιπτώσεις που κάποιος εκ των συγκύριων δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα ή είναι ανήλικος, είναι απαραίτητη η σύμφωνη γνώμη του και πώς πιστοποιείται αυτή;

Απ.: Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η σύμφωνη γνώμη του και αυτή θα δοθεί από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή το συμπαραστάτη, αναλόγως με την περίπτωση, όπως ορίζεται στο νόμο (Αστικός Κώδικας και Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας), εφαρμοζομένων των διατάξεων περί γονικής μέριμνας, επιτροπείας ανηλίκου και δικαστικής συμπάρστασης (στερητικής και επικουρικής). Ο αιτών δηλώνει υπεύθυνα την εξασφάλιση της ανωτέρω συναίνεσης, στο πλαίσιο της δήλωσης του Παραρτήματος V-A.

23. Ερ.: Τι προδιαγραφές πρέπει να έχει μια αντλία θερμότητας για να είναι επιλέξιμη στο Πρόγραμμα;

Απ.: Επιλέξιμες είναι οι αντλίες θερμότητας που προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, καλύπτουν τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ και φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους.

24. Ερ.: Τι γίνεται σε περίπτωση που τα νομιμοποιητικά έγγραφα που απαιτούνται δεν είναι άμεσα διαθέσιμα ή σε περίπτωση που η οικοδομική άδεια έχει χαθεί;

Απ.: Για να θεωρηθεί ολοκληρωμένη η αίτηση θα πρέπει να αναρτηθούν ηλεκτρονικά όλα τα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης / τακτοποίησης στο ακίνητο, θα πρέπει να διευθετηθούν πριν την υποβολή της αίτησης. Ειδικά στην περίπτωση βεβαιωμένης, από την αρμόδια υπηρεσία, απώλειας οικοδομικής άδειας, προσκομίζεται η σχετική βεβαίωση απώλειας και άλλο αποδεικτικό έγγραφο (π.χ. συμβόλαιο) από το οποίο να προκύπτει ο αριθμός της άδειας και η επιφάνεια του κτηρίου/κτηριακής μονάδας.

25. Ερ.: Τι συμβαίνει σε περιπτώσεις προσφυγικών ή εργατικών κατοικιών;

Απ.: Για κτήριο ή τμήμα αυτού που, βάσει ειδικών διατάξεων, έχει ανεγερθεί χωρίς την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας από την πολεοδομία (π.χ. κτήριο που κατασκευάστηκε από την Πρόνοια) θα πρέπει να προσκομισθεί σχετικό έγγραφο από την αρμόδια υπηρεσία (π.χ. Τμήμα Πρόνοιας της Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας στο οποίο τηρούνται σήμερα τα στοιχεία).

26. Ερ.: Οι τέντες είναι επιλέξιμες στο Πρόγραμμα;

Απ.: Η τοποθέτηση σταθερών ή κινητών σκιάστρων (π.χ. τέντες, εξώφυλλα, ρολά, κλπ) εμπίπτει στις επιλέξιμες παρεμβάσεις μόνο εφόσον τοποθετηθούν και νέα κουφώματα, δηλαδή μόνο ως συμπληρωματική (και όχι αυτοτελής) δαπάνη στην κατηγορία 1 «Αντικατάσταση Κουφωμάτων». Επίσης, η τοποθέτηση λοιπών σταθερών ή κινητών σκιάστρων (π.χ. τέντες - όχι εξωτερικό προστατευτικό φύλλο) εμπίπτει στις επιλέξιμες παρεμβάσεις και ως συμπληρωματική (και όχι αυτοτελής) δαπάνη στην κατηγορία 2. «Αναβάθμιση θερμομόνωσης».

27. Ερ.: Πόσες αιτήσεις μπορεί να υποβάλει ο κάθε ενδιαφερόμενος;

Απ.: Κάθε Ωφελούμενος μπορεί να υποβάλει μόνο μια αίτηση. Επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων για περισσότερες ιδιοκτησίες από το ίδιο πρόσωπο, εάν οι επιπλέον της μιας αίτησης αποτελούν μέρος αίτησης / αιτήσεων που αφορά σε πολυκατοικία. Για παράδειγμα, ένας ωφελούμενος μπορεί να υποβάλει μία αίτηση για μια μονοκατοικία και 4 αιτήσεις ως μέρος αιτήσεων που αφορούν σε 4 διαφορετικές πολυκατοικίες. Επίσης, για κάθε επιλέξιμη κατοικία πρέπει να υποβληθεί μία μόνο αίτηση. Η καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα περισσότερων της μιας αιτήσεων για την ίδια επιλέξιμη κατοικία από το ίδιο πρόσωπο ή άλλο συγκύριο οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη του συνόλου των αιτήσεων και στην

περίπτωση αίτησης που έχει συμπεριληφθεί σε απόφαση υπαγωγής, η τελευταία θα ανακληθεί. Στο ανωτέρω πλαίσιο δεν μπορούν να υποβληθούν περισσότερες της μίας αίτησης για την ίδια πολυκατοικία.

28. Ερ.: Είναι επιλέξιμη η θερμομόνωση σε δώμα (ταράτσα) από το Πρόγραμμα όταν η αίτηση υποβάλλεται ως «μεμονωμένο διαμέρισμα»;

Απ.: Ναι, εφόσον συναινέσουν οι συνιδιοκτήτες σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τον κανονισμό της πολυκατοικίας. Τεχνικά ορθή λύση είναι η μόνωση όλης της επιφάνειας του δώματος (ταράτσας) ή της πιλοτής, όμως, βάσει των όρων υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ 2014-2020), επιλέξιμες δαπάνες στο πρόγραμμα είναι μόνο αυτές που αντιστοιχούν σε παρεμβάσεις που αφορούν στην ιδιοκτησία σας. Εν προκειμένω μπορούν να ενταχθούν μόνο τα m² που αφορούν στο επιλέξιμο «μεμονωμένο» διαμέρισμα.

Στην περίπτωση μόνωσης στέγης, υπάρχουν δύο υποπεριπτώσεις:

A) σε μονοκατοικία ή οροφοδιαμέρισμα τελευταίου ορόφου πολυκατοικίας επιλέξιμα είναι όλα τα τετραγωνικά της στέγης (π.χ. μαζί με τις μαρκίζες και τις προεξοχές της στέγης και την απόληξη κλιμακοστασίου) εφόσον αυτή είναι η ορθά ολοκληρωμένη τεχνική λύση.

B) σε μεμονωμένο διαμέρισμα τελευταίου ορόφου (όχι οροφοδιαμέρισμα), ο ενεργειακός επιθεωρητής μπορεί να προτείνει μόνωση όλου του δώματος, καθώς αυτή είναι η τεχνικά ορθή λύση. Επιλέξιμες όμως δαπάνες στο πρόγραμμα είναι μόνο αυτές που αντιστοιχούν σε παρεμβάσεις που αφορούν στο επιλέξιμο μεμονωμένο διαμέρισμα, συν τις μαρκίζες και τις προεξοχές της στέγης του συγκεκριμένου διαμερίσματος.

Διευκρινίζεται ότι: Είναι επιλέξιμες όλες οι εργασίες και υλικά που απαιτούνται για μια άρτια κατασκευή θερμομόνωσης δώματος όπως ελαφρομετάν κλίσεων, τσιμεντοκονίες κ.τ.λ. Επίσης είναι επιλέξιμα και τα τετρ. μέτρα που αναφέρονται σε τυχόν προβόλους που βρίσκονται άνωθεν του διαμερίσματος σε περίπτωση αίτησης μεμονωμένου διαμερίσματος ή το σύνολο των προβόλων σε περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας.

29. Ερ.: Είναι επιλέξιμη παρέμβαση η τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης δαπέδου ισόγειας κατοικίας με υποκείμενο όροφο υπογείου (Μη Θερμαινόμενου Χώρου);

Απ.: Ναι, είναι επιλέξιμες και οι παρεμβάσεις θερμομόνωσης στην οροφή επάνω από υπόγειο (μη θερμαινόμενο χώρο).

30. Ερ.: Μονοκατοικία φέρει οροφή πλάκα σκυροδέματος. Στις προτάσεις για ενεργειακή αναβάθμιση, περιλαμβάνεται και η εξωτερική θερμομόνωση του δώματος. Σε περίπτωση που κατασκευαστεί στέγη, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν τη θερμομόνωση της στέγης (π.χ. θερμομονωτικές πλάκες, μεμβράνη στεγάνωσης κεραμοσκεπών, υλικά στερέωσης της μεμβράνης), ή δεν είναι

επιλέξιμη η δαπάνη και δεν θα καλυφθεί από το πρόγραμμα; Επίσης, είναι απαραίτητη η προσκόμιση της οικοδομικής άδειας της στέγης;

Απ.: Στην περίπτωση μόνωσης στέγης, οτιδήποτε αφορά τη θερμομόνωση (υλικά, εργασία και ΦΠΑ) είναι επιλέξιμες δαπάνες για το Πρόγραμμα. Επίσης, επιλέξιμα είναι όλα τα τετραγωνικά μέτρα της στέγης μαζί με τις μαρκίζες και τις τυχόν προεξοχές της στέγης. Όμως, ο δομικός σκελετός της στέγης όπως ξυλεία, πέτσωμα κ.τ.λ. δεν είναι επιλέξιμες παρεμβάσεις για το Πρόγραμμα. Όσον αφορά τα κεραμίδια είναι επιλέξιμα μόνο όταν γίνεται αντικατάσταση κεραμιδιών. Τέλος, ο ωφελούμενος είναι υποχρεωμένος να λάβει τυχόν απαιτούμενες οικοδομικές άδειες ή εγκρίσεις σύμφωνα με την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία.

31. Ερ.: Είναι επιλέξιμη δαπάνη η εφαρμογή εξωτερικής θερμομόνωσης με χρήση μόνο ειδικών θερμομονωτικών βαφών;

Απ.: Οι θερμομονωτικές βαφές, εφόσον χρησιμοποιούνται από μόνες τους για την επίτευξη μόνωσης, δεν είναι επιλέξιμες για το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II», επειδή τα υλικά αυτά κατατάσσονται στην κατηγορία των επιστρώσεων (coatings) και όχι των μονώσεων. Επιλέξιμη είναι η θερμομόνωση που αποτελείται από θερμομονωτικό υλικό με επικάλυψη είτε με συνθετικό επίχρισμα είτε με ελαφρά πετάσματα.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

32. Ερ.: Σε περίπτωση που θέλουν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα όλοι οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων μιας πολυκατοικίας και να πραγματοποιήσουν παρεμβάσεις στις κατοικίες τους, αλλά όχι κοινόχρηστες παρεμβάσεις στην πολυκατοικία, μπορεί να υποβληθεί αίτηση για πολυκατοικία;

Απ.: Όχι, για να υποβληθεί αίτηση για πολυκατοικία πρέπει να πραγματοποιούνται και κοινόχρηστες παρεμβάσεις στην πολυκατοικία. Σε διαφορετική περίπτωση θα υποβάλλονται ξεχωριστές αιτήσεις για μεμονωμένα διαμερίσματα.

33. Ερ. Ποιες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης θεωρούνται κοινόχρηστες;

Απ.: Κοινόχρηστες θεωρούνται οι παρεμβάσεις που αφορούν στο εξωτερικό κέλυφος της πολυκατοικίας καθώς και στους κοινόχρηστους χώρους ή εγκαταστάσεις, πχ. αναβάθμιση συστήματος κεντρικής θέρμανσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

34. Ερ. : Ποιές Περιφέρειες αφορά το Πρόγραμμα;

Απ.: Το Πρόγραμμα αφορά στο σύνολο των δεκατριών (13) Περιφερειών της χώρας.

35. Ερ. : Ποιό είναι το ύψος της χρηματοδότησης και πώς κατανέμεται στις Περιφέρειες;

Απ.: Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος ανέρχεται σε 292,43 εκ. € και κατανέμεται ανά Περιφέρεια βάσει των υφιστάμενων σε αυτή κτηρίων και νοικοκυριών και των κονδυλίων που έχει συνεισφέρει το αντίστοιχο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, καθώς και της κατανομής των πόρων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», βάσει της Κοινής Υπουργικής Απόφασης σύστασης του «Ταμείου Εξοικονομώ II».

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ**36. Ερ. Υπάρχουν περιορισμοί στην επιλογή Ενεργειακών Επιθεωρητών?**

Απ.: Ναι, η επιλογή Ενεργειακού Επιθεωρητή πρέπει να γίνεται συνυπολογίζοντας τους περιορισμούς της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του Ν.4409/2016 (ΦΕΚ 136/Α'/28.07.2016), όπως ισχύει, όπου ορίζεται ότι απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον: α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος.

37. Ερ.: Σε περίπτωση που χρειάζεται να αλλάξει η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση που έχει καταγραφεί στο ΠΕΑ, ποια είναι η διαδικασία που ακολουθείται;

Απ.: Σε περίπτωση αλλαγής της πρότασης των παρεμβάσεων ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταχωρεί τη νέα πρόταση στο buildingcert και αντίστοιχα επικαιροποιείται το «Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων» του Παραρτήματος ΙΙΙ και επισυνάπτεται στο πληροφοριακό σύστημα. Στην περίπτωση που η αίτηση έχει ήδη οριστικοποιηθεί, το Παράρτημα επισυνάπτεται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης.

38. Ερ.: Σε μονοκατοικία με συνολική επιφάνεια 90 τ.μ., την οποία ο ιδιοκτήτης θέλει να την εντάξει στο πρόγραμμα, έχει βγει άδεια για μια προσθήκη κατ' επέκταση 30 τ.μ. Κατά την πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση η προσθήκη δεν θα υφίσταται και θα κατασκευασθεί στο μεσοδιάστημα έως την έκδοση του δεύτερου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης. Μπορεί να προκύψει κάποιο πρόβλημα κατά το τελικό στάδιο του προγράμματος, αν η κατοικία στο πρώτο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης έχει επιφάνεια 90,00 τ.μ. και στο δεύτερο πιστοποιητικό έχει επιφάνεια 120,00 τ.μ.;

Απ.: Επισημαίνεται ότι το 2ο ΠΕΑ θα αφορά διαφορετικό κτίριο - διότι δεν αλλάζει μόνον η Συνολική επιφάνεια, αλλάζει, κατ' ελάχιστον, η γεωμετρία του κτιρίου και το κτίριο αναφοράς - και η σύγκριση για το αν επιτυγχάνονται οι στόχοι του Προγράμματος δεν είναι εφικτή.

39. Ερ.: Πρέπει να γίνουν όλες οι παρεμβάσεις που αναγράφονται στο ΠΕΑ;

Απ.: Με το συνδυασμό παρεμβάσεων της προς υπαγωγή αίτησης θα πρέπει να υλοποιείται η πρώτη (1η) από τις προτάσεις παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας που καταγράφονται στο ΠΕΑ και οδηγούν στην ικανοποίηση του ελάχιστου ενεργειακού στόχου του Προγράμματος. Σε περίπτωση αλλαγής της πρότασης των παρεμβάσεων ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταχωρεί τη νέα πρόταση στο buildingcert, και αντίστοιχα επικαιροποιείται το «Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων» του Παραρτήματος ΙΙΙ και επισυνάπτεται στο πληροφοριακό σύστημα (στην περίπτωση που η αίτηση έχει ήδη οριστικοποιηθεί, το Παράρτημα επισυνάπτεται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης).